

Rīgā

21.05.2021. Nr. LPA 1.8.-14

**Saeimas Valsts pārvaldes un
pašvaldības komisijai**

*Priekšlikumi likumprojekta "Pašvaldību likums"
(Nr. 976/Lp13) labojumiem*

Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" sadarbībā ar biedrībām un nodibinājumiem, tai skaitā ar organizācijām, kas darbojas pašvaldību līmenī dažādos Latvijas reģionos, ir sagatavojusi atzinumu par likumprojektu "Pašvaldību likums" (turpmāk – Likumprojekts). Aicinām ņemt vērā sagatavotos priekšlikumus un iekļaut tos Likumprojektā, tādējādi veicinot atklātību un caurskatāmību pašvaldību darbā, kā arī pilsoniskās sabiedrības līdzdalību pašvaldības darbā.

Pielikumā: Priekšlikumi likumprojektam "Pašvaldību likums" uz 9 lp.

Ar cieņu,

Direktore

(paraksts*)

Kristīne Zonberga

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Zonberga
Kristine@nvo.lv
Zaļūksnis
Artis@nvo.lv
24245580

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds

*Atzinums ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda
finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par
atzinuma saturu atbild Latvijas Pilsoniskā alianse.*

Priekšlikumi likumprojektam "Pašvaldību likums"

Priekšlikums	Skaidrojums/ pamatoju
VISPĀRĒJĀ PRASĪBA – MĒRĶTIECĪGA PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBA PAŠVALDĪBU UN VIETĒJĀS KOPIENAS LĪMENĪ	
<p>Aicinām Likumprojekta 5. pantu papildināt ar jaunu punktu šādā redakcijā:</p> <p>"20) attīstīt un atbalstīt pašvaldības iedzīvotāju pašorganizēšanās iniciatīvas ar mērķi aktivizēt iedzīvotāju līdzdalību pašvaldības darbā un stiprināt vietējās kopienas, kā arī šādas iniciatīvas veidojošās pilsoniskās sabiedrības organizācijas."</p>	<p>Šāds papildinājums būtu pamats pašvaldībai veicināt mērķtiecīgāku pilsoniskās sabiedrības darbību tās teritorijā, jo īpaši apkaimju un no novada centra tālāk dzīvojošo iedzīvotāju pārstāvniecības kustība. Jāmin, ka Latvijā joprojām ir zems pilsonisko aktivitāšu līmenis.</p> <p>Pilsoniskā sabiedrība ir viens no būtiskākajiem demokrātijas elementiem. Tā var ietekmēt un virzīt sociālās pārmaiņas, kā arī darboties kopējā labuma sasniegšanai. Cilvēku līdzdalību sabiedrības dzīvē un attieksmi pret sabiedrisko labumu ietekmē gan no padomju režīma mantotā politiskās atstumtības kultūra, gan pieredze, kas gūta pēdējos gadu desmitos. Latvijas iedzīvotāju attieksme pret ieguldījumu kopējā labumā ir bijusi problemātiska, par to liecina gan augstais ēnu ekonomikas īpatsvars, gan zemā sabiedriskā aktivitāte.¹</p>
<p>Aicinām Likumprojekta 6. pantu papildināt ar jaunu daļu šādā redakcijā:</p> <p>"(4) Pašvaldība savas administratīvās teritorijas pilsoniskās sabiedrības attīstībai var brīvprātīgi īstenot savas iniciatīvas, kas</p>	<p>Projektu konkursu mērķi ir daudzveidīgi – no ļoti vispārīgiem, ietverot teju jebkādas aktivitātes, ko varētu īstenot NVO vai neformāla iedzīvotāju grupa, līdz konkrētām rīcībām, kuras būtu jāveic noteiktas darbības jomas NVO. Pilsoniskās līdzdalības joma ir izplatīta pašvaldību projektu konkursos, tomēr šajos konkursos tiek iekļautas tādas aktivitātes kā</p>

¹ Zobena A. (zin.red.) (2018). *Inovātīvi risinājumi ceļā uz ilgtspēju: sabiedrība, ekonomika, vide. Innovative Solutions for Sustainability: Society, Economy, Environment.* Zobena A., Felcis R. Ceļā no anomijas uz pašorganizāciju un kolektīvu rīcību. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 146.lpp.

<p>veicina sabiedrības līdzdalības aktivitāti un līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, sabiedrisko monitoringu, sabiedrības noturību.</p>	<p>daudzdzīvokļu māju vides uzlabošana un citāds atbalsts apsaimniekotāju biedrībām. Pašvaldību organizētajos konkursos NVO un neformālām iedzīvotāju grupām pieejams dažāds maksimāls finansējuma apjoms – no 200 euro līdz pat 20 000 euro.² Projektu konkursu mērķi nav fokusēti uz interešu aizstāvības, pilsoniskās līdzdalības veicināšanu</p> <p>Saskatām šo normu kā sabiedrības noturību veicinošu krīzes situācijās, kopienu kustības veicināšanā, t.s. sargsuņa lomas ieviešanai (angliski <i>watchdog</i>), kā arī veicina interešu aizstāvības kustības darbību.</p>
<p>Aicinām Likumprojekta 6. pantu papildināt ar jaunu piekto daļu šādā redakcijā:</p> <p>"(5) Pašvaldība saistošajos noteikumos nosaka brīvprātīgo iniciatīvu noteikumus un kritērijus to izpildei. Informāciju par finanšu līdzekļu piešķiršanu, izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem brīvprātīgo iniciatīvu izpildei publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļa vietnē, un ievērojot šī likuma 79. panta prasības, pašvaldības publiskajā gada pārskatā."</p>	<p>Uzskatām, ka šāda norma ir nepieciešama, lai sabiedrība, žurnālisti, politologi un pētnieki varētu iegūt nepieciešamās ziņas par brīvprātīgo iniciatīvām, projektiem, finansējuma sadales un izlietojuma kontroli. Šāds regulējums veicinātu vienotu praksi pašvaldības darbībā attiecībā uz brīvprātīgo iniciatīvu izveidē un nodrošināšanā.</p>
<p>PAŠVALDĪBU ATKLĀTĪBA</p>	
<p>Aicinām Likumprojekta 55. pantu papildināt ar jaunām daļām šādā redakcijā:</p> <p>"(5) Konsultatīvo padomju, komisiju un darba grupu sēdes ir atklātas.</p> <p>(6) Konsultatīvo padomju, komisiju un darba grupu sēdes protokolē. Protokolu paraksta priekšsēdētājs un sēdes protokolētājs.</p>	<p>Likumprojekta pašreizējā redakcija neizslēdz iespēju, ka komisiju sēdes bez argumentācijas un objektīva pamatojuma var notikt slēgti, tādējādi izslēdzot pilsoniskās sabiedrības līdzdarbošanos visai sabiedrībai svarīgu jautājumu risināšanā.</p>

² Esošā vide pilsonisko aktivitāšu un NVO darbības stimulēšanai un atbalstam Latvijā

<p>(7) Konsultatīvo padomju, komisiju un darba grupu sēdes protokols, kā arī sēdes audio vai audiovizuāls ieraksts ir publiski pieejams, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus. Konsultatīvo padomju, komisiju un darba grupu sēdes protokolu publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē ne vēlāk kā trešajā darba dienā pēc to parakstīšanas. Konsultatīvo padomju, komisiju un darba grupu sēdes, kurās skatīti jautājumi, kas skar sabiedriskās intereses, audio vai audiovizuālu ierakstu ievieto pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē trīs darba dienu laikā pēc sēdes."</p>	
<p>Aicinām Likumprojekta 79. panta pirmo daļu izteikt šādā redakcijā:</p> <p>"(1) Dome nodrošina pašvaldības gada publiskā pārskata sagatavošanu un pieejamību atbilstoši likumā noteiktajām prasībām, tajā skaitā ietverot šādu informāciju: finanšu līdzekļu piešķiršanu komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem, arodbiedrībām, reliģiskām organizācijām un sociālajiem uzņēmumiem, norādot katra finanšu piešķiruma apmēru un mērķi, kā arī piešķirto finanšu līdzekļu izlietojuma rezultātus, ciktāl tie sasniegti iepriekšējā gadā."</p>	<p>Aicinām noteikt, ka informācija par piešķirto finansējumu (apmēru un mērķi), kā arī izlietotā finansējuma rezultāts. Šāds precizēts regulējums nodrošinās pašvaldību darbībā atklātību par finanšu līdzekļu piešķiršanu visām juridiskām personām.</p> <p>Šāda informācija dotu pārskatu par pašvaldības darbību ne tikai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, bet arī iedzīvotājiem, biedrībām un nodibinājumiem, žurnālistiem, utt. Jāmin, ka arī Likumprojekta anotācijā norādīts: "Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs vērsis uzmanību, lai veicinātu efektīvu pašvaldības piešķirtās dotācijas izlietojuma uzraudzību, proti, lietderīgu pašvaldības budžeta līdzekļu izlietojumu, pašvaldības gada publiskajā pārskatā būtu jāiekļauj informācija par finanšu līdzekļu piešķiršanu biedrībām, nodibinājumiem, arodbiedrībām, reliģiskām organizācijām un sociālajiem uzņēmumiem, norādot katra finanšu piešķiruma apmēru un mērķi, kā arī piešķirto finanšu līdzekļu izlietojuma rezultātu, ciktāl tie sasniegti iepriekšējā gadā."</p>
<p>Aicinām papildināt Likumprojekta 76. pantu ar šādu jaunu daļu:</p> <p>"(4) pašvaldības tīmekļa vietnē publicē informāciju par domes deputātu amatiem, kas nav piešķirti atbilstoši šim likumam, vai citādi aktīvā darbība (padomes loceklis, biedrs) un tiek ieņemti ārpus attiecīgas pašvaldības domes, tai skaitā citās pašvaldības iestādēs, kā</p>	<p>Šāds regulējums sniegtu sabiedrībai informāciju par publisko finanšu līdzekļu izlietojumu un tā efektivitāti, kā arī, novērstu šaubas par valsts amatpersonu lēmumu pieņemšanas objektivitāti un to darbību sabiedrības interešu labā. Uzskatām, ka pašvaldībai jānodrošina deputātu interešu pašdeklarēšanos pašvaldības tīmekļa vietnē informācija par:</p> <ul style="list-style-type: none"> deputātu amatiem vai citādi aktīvā darbība (padomes loceklis, biedrs) ārpus pašvaldības domes, tai skaitā citās pašvaldības

<p>arī biedrībās, nodibinājumos, arodbiedrībās, reliģiskās organizācijās, sociālajos un komercuzņēmumos".</p>	<p>iestādēs, biedrībās, nodibinājumos, arodbiedrībās, reliģiskās organizācijās, sociālajos un komercuzņēmumos;</p> <ul style="list-style-type: none"> informāciju par finanšu līdzekļu piešķiršanu komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem, arodbiedrībām, reliģiskām organizācijām un sociālajiem uzņēmumiem, norādot katra finanšu piešķiruma apmēru un mērķi, kā arī piešķirto finanšu līdzekļu izlietojuma rezultātus.
<p>PAŠVALDĪBU IZPILDDIREKTORI</p>	
<p>Aicinām Likumprojekta 21. panta trešo daļu papildināt ar jaunu punktu šādā redakcijā:</p> <p>"4) iepriekšējā darba pieredze vadošā amatā vismaz trīs gadi vai pieredze vairāk kā 10 darbinieku komandas vadībā vismaz trīs gads".</p>	<p>Likumprojekta 21. panta "Pašvaldības izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka iecelšana" trešā daļa esošajā redakcijā pieļauj, ka par izpilddirektoru var kļūt persona bez iepriekšējas darba pieredzes vadošā amatā. Tādējādi pastāv iespēja, ka pašvaldības vienā no būtiski svarīgajiem amatiem varētu nokļūt persona, kurai nav atbilstoša darba pieredze. Uzskatām, ka šāda norma veicinātu labāku personālrесursu piesaisti, kas būtiski veicinātu pašvaldības attīstību.</p>
<p>Aicinām Likumprojekta 21. panta ceturto daļu izteikt šādā redakcijā:</p> <p>"(4) Pašvaldības izpilddirektora pilnvaru termiņu skaita no amatā iecelšanas dienas vai pilnvaru termiņa pagarināšanas dienas. Pašvaldības izpilddirektors pēc pilnvaru termiņa beigām turpina pildīt izpilddirektora pienākumus līdz jauna pašvaldības izpilddirektora iecelšanai, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus, ja pašvaldībā nav izpilddirektora vietnieka."</p>	<p>Aicinām precizēt Likumprojekta ceturto daļu, nosakot, cik ilgi ir pieļaujama situācija, ka pašvaldības izpilddirektors var turpināt pildīt amata pienākumus pēc divu termiņu beigām. Jāmin, ka pašreizējā panta un daļas redakcija pieļauj iespēju, ka pašvaldības izpilddirektors var turpināt darbu amatā nenoteiktu periodu, piemēram, pašvaldībai sarīkojot formālu konkursu vai arī izbeidzot konkursu bez rezultātu.</p>

<p>Likumprojekta 21. panta piekto daļu izteikt šādā redakcijā:</p> <p>"(5) Pašvaldības izpilddirektoram var būt viens vai vairāki vietnieki. Pašvaldības izpilddirektora vietnieku skaitu nosaka pašvaldības nolikumā. Pašvaldības izpilddirektora vietnieka amata kandidātu atlase notiek atklātā konkursā. Pašvaldības izpilddirektora vietnieka amata kandidātu vērtēšanas kārtību un kritērijus (tajā skaitā kandidāta izglītības, kas nevar būt zemāka par augstāko izglītību, iepriekšējās darba pieredzes, kas nevar būt mazāka par trīs gadiem, un kompetences prasības) nosaka dome."</p>	<p>Ņemot vērā, ka Likumprojekta 21. panta piektajā daļā attiecībā uz izpilddirektora vietnieka atlases kritēriji nesatur minimālās prasības par izglītību un darba pieredzi, var veidoties situācija, ka pašvaldība nosaka neadekvāti zemas vai noteiktam kandidātam pielāgotas prasības, tādējādi riskējot ar nekompetentu lēmumu pieņemšanu. Turklāt jāņem vērā, ka valstspilsētās un Rīgā par izpilddirektoru vietniekiem būtu jābūt personām ar augstāko izglītību un darba pieredzi vadošā amatā. Minimālām prasībām ir jābūt noteiktām, jo izpilddirektora vietnieks aizvieto izpilddirektoru tā prombūtnes laikā.</p>
<p>SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA</p>	
<p>Aicinām Likumprojekta 52. panta pirmo daļu izteikt šādā redakcijā:</p> <p>(1) Pašvaldības nolikums ir saistošie noteikumi, kas nosaka pašvaldības institucionālo sistēmu un darba organizāciju, iedzīvotāju tiesības un pienākumus vietējā pārvaldē, tai skaitā:"</p>	<p>Lai arī likumprojektā detalizācijā par pašvaldības nolikuma saturu ir ietverts punkts par iedzīvotāju iesaisti pašvaldību darbā, tomēr salīdzinājumā ar spēkā esošā likuma redakciju, akcents par iedzīvotāju tiesībām un pienākumiem (tādējādi tā nozīmi demokrātiskā valstī) vietējā pārvaldē izpaliek.</p>
<p>Likumprojekta 53. panta piekto daļu izteikt šādā redakcijā:</p> <p>"(5) Pašvaldība sabiedrībai sniedz patiesu un objektīvu informāciju, pēc iespējas izmantojot dažādus saziņas kanālus.</p>	<p>Likumprojektā ir iekļauts tikai viens sabiedrības informēšanas kanāls – informatīvie izdevumi, taču aicinām Likumprojektā paredzēt plašāku iespējamo sabiedrības informēšanas kanālu uzskaitījumu. Izsakām priekšlikumu Likumprojekta 6. nodaļu "Sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā" papildināt ar jaunu pantu saistībā ar sabiedrības informēšanu, nosakot pamatprincipus, kādai informācijai jābūt publicētai pašvaldību un to iestāžu tīmekļa vietnēs. Kā arī aicinām ņemt vērā, ka pašvaldības aktuālo informāciju var publicēt ne tikai informatīvajā izdevumā, bet arī sociālo mediju kontos, tāpat pašvaldības mēdz apmaksāt TV un radio raidījumus, tādēļ ir nepieciešams noteikt minimālos principus.</p>

Likumprojekta pārejas noteikumu sadaļu papildināt ar jaunu daļu šādā redakcijā:

"17) Pašvaldību tīmekļu vietnēs sadaļa "Sabiedrības līdzdalība" tiek izvietota vietnes pirmajā skatā (sākulapā), kur tiek publicēta vismaz šāda informācija:

- **praktiskā informācija, kā tiek organizēta sabiedrības līdzdalība un par sabiedrības līdzdalību atbildīgās amatpersonas kontaktinformācija;**
- izstrādes un saskaņošanas procesā esošiem saistošiem noteikumu un domes lēmumu projekti;
- publiskajai apspriešanai nodotie dokumenti un ar tiem saistītie pašvaldības lēmumi visā publiskās apspriešanas laikā un vismaz vienu gadu pēc publiskās apspriešanas kopsavilkuma apstiprināšanas;
- pašvaldības izveidotās konsultatīvās institūcijas, to personālsastāvs, darba kārtības un sēžu protokoli (tajā skaitā arī audio un video formātā);
- **Līdzdalības budžets**
- **Finansējuma piešķirumi – kārtība, konkursi un rezultāti**

Jāmin, ka joprojām informācija par sabiedrības līdzdalību, pašvaldības teritorijā darbojošajām biedrībām un nodibinājumiem nav visu pašvaldību tīmekļa vietnēs.

2020. gadā Latvijas Pilsoniskā alianse veica izpēti par informācijas atainošanu pašvaldību tīmekļa vietnēs³. Izpētes gaitā tika secināts, ka pašvaldību tīmekļa vietnēs sadaļa "Sabiedrības līdzdalība" nav 50 pašvaldībām no 119. Lielākoties pašvaldību tīmekļa vietnēs informācija, kura būtu jānorāda sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", kā to nosaka Ministru kabineta noteikumi, ir fragmentēti publicēta dažādās mājaslapas sadaļās, kā arī informācija nav intuitīvi atrodama, nav vienoti principi informācijas izklāstā, trūkst vienkāršas un saprotamas informācijas par līdzdalības iespējām pašvaldībā, lai biedrība vai nodibinājums pašvaldībā spētu veiksmīgi līdzdarboties un iesaistīties tās darbā, nav vadlīnijas kā to izdarīt.

Nepieciešams rast risinājumu, kā veicināt Ministru kabineta noteikumu ievērošanu pašvaldību tīmekļu vietnēs, kā arī veikt regulāru tīmekļa vietņu monitoringu.

³ Latvijas Pilsoniskās alianse tīmekļa vietne;

https://nvo.lv/lv/blog_post/lpa_izvertejusi_pasvaldibu_timeklu_vietnes_atrodamo_informaciju_par_sabiedribas_lidzdalibas_iespejam

KONSULTATĪVĀS PADOMES

Aicinām izteikt Likumprojekta 55. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

"(1) Lai iesaistītu sabiedrību atsevišķu pašvaldības funkciju vai uzdevumu pildīšanā, pašvaldība no attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem, pašvaldības administratīvajā teritorijā reģistrētu komersantu vai komersantu filiāļu, biedrību vai nodibinājumu pārstāvjiem, kā arī pašvaldības administratīvajā teritorijā strādājošiem speciālistiem un **augstākā mācību iestādē studējošajiem** var izveidot konsultatīvās padomes, komisijas vai darba grupas. Konsultatīvās padomes, komisijas vai darba grupas sastāvā var iekļaut domes deputātus."

Ņemot vērā, ka faktiski visās valstspilsētās ir augstākās mācību iestādes, kurās liela daļa studējošo ir iesaistīti pilsētā notiekošajās aktivitātēs, un to, ka studējošie bieži ir sociāli aktīvi un var sniegt priekšlikumus par pašvaldībā notiekošo, mūsu alianses ieskatā, ir būtiski arī paredzēt, ka studējoši var iesaistīties pašvaldību konsultatīvo padomju darbā.

IEDZĪVOTĀJU PADOMES

Aicinām Likumprojekta 56. panta otro daļu izteikt šādā redakcijā:

"(2) Publisko apspriešanu rīko pēc pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju, **iedzīvotāju padomes**, domes vai domes priekšsēdētāja iniciatīvas un pamatojoties uz domes lēmumu. Ja publisko apspriešanu ierosina iedzīvotāji, ierosinājumu paraksta vismaz 10 procenti pilngadīgo iedzīvotāju, kuru intereses skar publiskajai apspriešanai ierosinātais jautājums."

Ņemot vērā, ka pašvaldības tiek ieviests jauns iedzīvotāju interešu pārstāvēšanas mehānisms, iedzīvotāju padomēm ir jābūt arī reālai iespējai ietekmēt pašvaldībā notiekošos procesus arī ar savām iniciatīvām, tāpēc uzskatām, ka Likumprojekta 56. panta otrajā daļā nepieciešams noteikt, ka publiskā apspriede ir ierosināma arī pēc novada iedzīvotāju padomes iniciatīvās bez domes lēmuma.

Aicinām Likumprojekta 60. panta pirmo daļu izteikt šādā redakcijā:

(1) Iedzīvotāju padome (turpmāk – padome) ir konsultatīva kolektīva institūcija, kuras darbības mērķis ir nodrošināt novada pašvaldības teritoriālā iedalījuma vienību (pagastu un pilsētu) iedzīvotāju interešu pārstāvību domē. **Padomi var neveidot novada administratīvajā**

Latvijas Pilsoniskā alianse iebilst pret to, ka novadu administratīvajos centros un valstspilsētas pašvaldībās netiek pieļauta iespēja izveidot iedzīvotāju padomes. Iebilstam ierobežojumam, kas nostāda novadu centrus sliktākā stāvoklī kā atsevišķas novadu daļas, kurās var tikt izveidotas iedzīvotāju padomes, tādējādi nodrošinot pārstāvniecību iedzīvotājiem svarīgu jautājumu risināšanā.

<p>centrā un valstspilsētas pašvaldībā, ja administratīvajā teritorijā darbojas līdzvērtīga konsultatīva kolektīva institūcija.</p>	
<p>Likumprojekta 36. pantu izteikt šādā redakcijā:</p> <p>“Domes sēdē izskatāmu lēmuma projektu var iesniegt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) domes priekšsēdētājs; 2) domes komiteja; 3) domes deputāts; 4) domes ārkārtas sēdes ierosinātājs; 5) pašvaldības izpilddirektors; 6) iedzīvotāju padome vai līdzvērtīga konsultatīva kolektīva institūcija novada administratīvajā centrā un valstspilsētas pašvaldībā.” 	<p>Uzskatām, ka ar Likumprojektu tiek panākta reģionu pretnostatīšana, proti, iedzīvotāji var savas intereses realizēt tikai novados, bet valsts pilsētās vai Rīgā tas nav iespējams, jo normatīvais akts to neparedz. Tādējādi arī valsts pilsētu un Rīgas iedzīvotāji nevar iesaistīties pašvaldības darbā, kā arī caur iedzīvotāju padomēm risināt aktuālos jautājumus, kā tas paredzēts Likumprojekta 36. panta 6.punktā un nostāda šo pilsonisko sabiedrību negodīgi sliktākā situācijā kā novadu iedzīvotājus.</p> <p>Aicinām Likumprojektā paredzēt, ka gan novados, gan valstspilsētās var tikt veidotas iedzīvotāju padomes ar visām darbības tiesībām un pienākumiem.</p> <p>Ņemot vērā, ka turpmāk būs lieli novadi, kā arī, ņemot vērā, ka valstspilsētās ir apkaimes, kuru intereses savstarpēji atšķiras, aicinām paredzēt, ka ir iespēja izveidot vairākas iedzīvotāju padomes - katrā teritoriālajā vienībā, izdalot atsevišķas līdzdalības teritoriālās vienības (piemēram, izmantojot attīstības programmā noteiktās plānošanas vienības, ko plānots izmantot arī līdzdalības budžetā).</p>
<p>Aicinām Likumprojekta 63. panta papildināt ar jaunu daļu šādā redakcijā:</p> <p>“(10) Par darbu iedzīvotāju padomē tās locekļi saņem atlīdzību atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam, ko sedz no pašvaldības budžeta.”</p>	<p>Likumprojekts paredz intensīvu darbu iedzīvotāju padomes locekļiem (63. panta pirmā daļa "Padomes darbs notiek sēdēs. Padomes sēdes notiek ne retāk kā reizi ceturksnī"), ir pamatotas bažas, ka šāds darbs uz brīvprātības principa nav ilgtspējīgs. Turklāt būtu jānodrošina vienlīdzīga attieksme pašvaldību dažādu formāciju darbā iesaistītajiem, piemēram, kā tas noteikts attiecībā uz darbu konsultatīvajās padomēs, komisijās vai darba grupās (Likumprojekta 55. panta 3. punkts).</p>

<p>Aicinām Likumprojekta 60. panta ceturto daļu izteikt šādā redakcijā: (4) Padomes pilnvaru termiņš ir divi gadi.</p>	<p>Vēršam uzmanību, ka Likumprojekta 60. panta ceturtajā daļā noteiktais padomes pilnvaru termiņš - četri gadi – ir ambiciozs. Aicinām to samazināt vai paredzēt motivācijas sistēmu padomes locekļiem darboties visu periodu.</p>
<p>Aicinām pārvērtēt Iedzīvotāju padomes vēlēšanu kārtību, kas esošajā likumprojekta redakcijā ir smagnēja, tai skaitā aicinām atteikties no dubultā reģistrēšanās (reģistrācija, ka tiks veikts balsojums un vēlāk izdarītais balsojums).</p>	
<p>PUBLISKĀS APSPIEDES</p>	
<p>Aicinām izteikt Likumprojekta 56. panta piekto daļu šādā redakcijā: "(5) Publisko apspriešanu nerīko par jautājumiem, kas saistīti ar pašvaldības amatpersonu iecelšanu amatā un atbrīvošanu no tā, par pašvaldības iekšējās darba organizācijas jautājumiem, kā arī par jautājumiem, par kuriem izdodams administratīvais akts vai kas ir citu institūciju kompetencē."</p>	<p>Ņemot vērā, ka publiskās apspriedes ir konsultatīva rakstura, nav pamata ierobežot jautājumu loku, par ko var rīkot publiskās apspriedes. Aicinām dzēst 56. panta piekto daļu, tādejādi noņemt ierobežojumus jeb jautājumu loku, par kuriem nevar konsultēties, proti, - pašvaldības budžetu, pašvaldības pakalpojumu maksu, nodokļu vai nodevu likmēm.</p>
<p>PAŠVALDĪBU REFERENDUMI</p>	
<p>Aicinām izteikt Likumprojekta 68. pantu šādā redakcijā: "Pašvaldību referenduma likumā noteiktajā kārtībā pašvaldība ir tiesīga rīkot pašvaldības referendumu."</p>	<p>Likumprojekta 68. panta redakcija nesniedz priekšstatu, kāds likums tiek minēts attiecībā uz referendumu organizēšanu. Tikai Likumprojekta pārejas noteikumu 10. punktā minēts, ka likuma 68. pants stājas spēkā vienlaikus ar likumu par pašvaldību referendumiem.</p>

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds

*Atzinums ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par atzinuma saturu atbild Latvijas Pilsoniskā alianse.*